31 Αυγούστου 2013

Περί έρωτος

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Πατερική Θεολογία

Πρωτοπρ. Ιωάννου Σ. Ρωμανίδου (†) Καθηγητού Πανεπιστημίου

Επιμέλεια – Σχόλια: Μοναχού Δαμασκηνού Αγιορείτου

Μέρος Πρώτον: Στοιχεία Ορθοδόξου ανθρωπολογίας και Θεολογίας

20. Περί έρωτος

Κατά τους Νεοπλατωνικούς δεν έχει ο Θεός έρωτα για τον άνθρωπο, αλλά ο άνθρωπος για τον Θεό. Αλλά κατ' αυτούς ο έρωτας είναι μία έλλειψις, διότι ο άνθρωπος, λένε, έχει έρωτα προς κάτι που του λείπει. Και κατά την άποψί τους αυτό συμβαίνει σε όλους τους τομείς, ακόμη και στις σχέσεις του Θεού με τον άνθρωπο. Αυτή η έλλειψις λέγεται έρως στην αρχαία Ελληνική φιλοσοφία. Αυτόν τον έρωτα τον έχει εκείνος ο οποίος δεν είναι τέλειος. Οπότε ο έρως είναι για τον ατελή. Η τελειότης είναι κατ' αυτούς καταστολή του έρωτος. Έτσι μόνον ο άνθρωπος ως ατελής έχει έρωτα, ενώ ο Θεός ως τέλειος δεν έχει έρωτα. Ο Θεός δεν μπορεί να έχη έρωτα, διότι είναι τέλειος, είναι αυτάρκης και για τον λόγον

αυτόν είναι κατ’ αυτούς, το ακίνητον κινούν.

Δήτε όμως τώρα τι ισχύει στην Ορθόδοξο παράδοσι.

Εκεί που ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης λέγει ότι ο Θεός είναι και κινούμενον, λέγει και κάτι άλλο. Λέγει επίσης ότι υπάρχουν μερικοί, οι οποίοι συζητούν το θέμα αν ο έρως και η αγάπη είναι το ίδιο πράγμα. Και αυτοί λένε ότι δεν είναι το ίδιο πράγμα. Άλλο έρως και άλλο αγάπη. Έτσι λένε, ο Θεός έχει αγάπη, αλλά δεν έχει έρωτα για τον άνθρωπο, ενώ ο άνθρωπος έχη έρωτα, πρέπει όμως να έχη μόνο αγάπη. Επικαλούμενος όμως ο άγιος Διονύσιος την δική του εμπειρία της θεώσεως καταλήγει στο ότι ο Θεός, δεν έχει μόνο αγάπη, αλλά και έρωτα για τον άνθρωπο. Λέγει επίσης ότι *έρως* και *αγάπη* για τον Θεό είναι το ίδιο πράγμα40. Ποιος όμως Πλατωνικός θα μπορούσε να πη ότι ο Θεός έχει έρωτα για τον άνθρωπο; Αυτό αποκλείεται σ’ αυτούς.

Σημειώσεις

---

40. Βλ. Μητρ. Ιεροθέου (Βλάχου), Το Πρόσωπο στην Ορθόδοξη Παράδοση, έκδοσις Μονής Γενεθλίου της Θεοτόκου, Λεβάδεια, 1994, σ. 104: «Ο Θεός είναι πρόσωπο και αγαπά τον άνθρωπο, γι’ αυτό και ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής ακολουθώντας τον άγιο Διονύσιο (τον Αρεοπαγίτη) λέγει: ‘’Το θείον οι θεολόγοι, ποτέ μεν έρωτα, ποτέ δε αγάπην, ποτέ δε εραστόν και αγαπητόν καλούσιν. Όθεν, ως μεν έρως υπάρχων και αγάπη, κινείται· ως δε εραστόν και αγαπητόν, κινεί προς εαυτόν πάντα τα έρωτος και αγάπης δεκτικά’’».

Πηγές:paterikiorthodoxia.com -oodegr.com – hristospanagia.gr